

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

KPU.5533.18.2017.JL

Protokół kontroli

1. Kontrolę przeprowadzono w Wielokulturowym Liceum Humanistycznym im. Jacka Kuronia, ul. Kłopotowskiego 31, 03-720 Warszawa, którego dyrektorem jest Pani Agata Jabłońska – Stryjek.
2. Kontrolę w dniu 14 marca 2017 r. przeprowadziły: Joanna Lipińska, starszy wizytator Wydziału Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego oraz Monika Mizerska-Froń, starszy wizytator Wydziału Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego, na podstawie upoważnienia z dnia 14 marca 2017 r. nr: KPU.5533.18.2017.JL, wydanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
3. Tematyka kontroli:
„Przestrzeganie w szkole praw dziecka i ucznia oraz bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami”.
4. W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły, przeprowadzono anonimową ankietę „Moje prawa” wśród uczniów klas oraz dokonano analizy następującej dokumentacji:
 - Statutu i Regulaminu szkoły,
 - Dzienników lekcyjnych prowadzonych w formie elektronicznej w r. szk. 2016/2017 „Diplopie”, „Komiteta Centralna”,
 - Tygodniowego rozkładu zajęć edukacyjnych,
 - dokumentów potwierdzających kwalifikacje nauczycieli.
5. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnione nieprawidłowości.

W dniu 24 lutego 2017 r., do Kuratorium Oświaty w Warszawie wpłynęło pismo od rodzica ucznia Wielokulturowego Liceum Humanistycznego im. J. Kuronia w Warszawie

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora/szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

przy ul. Kłopotowskiego 31 z prośbą o „weryfikację działalności szkoły oraz interwencję”. W piśmie skarżący rodzic podaje między innymi, że: powierzył swoje dziecko

W dniu 14 marca 2017 r. wizytatorzy Kuratorium Oświaty w Warszawie przeprowadzili anonimową ankietę wśród uczniów klas II. Udział w ankiecie wzięło 27 uczniów.

85% uczniów stwierdziło, że lubi swoją szkołę motywując to m.in. panującą w szkole przyjazną atmosferą, tolerancją, możliwością swobodnej dyskusji, przyjaznymi stosunkami między uczniami a nauczycielami. Uczniowie, którzy nie lubią szkoły (**15%**) podali następujące powody: „szkoła stawia na politykę i działalność społeczną zdecydowanie bardziej niż na edukację”, „nie mogę się w niej odnaleźć”, „nie lubię żadnej szkoły”.

Niemal wszyscy uczniowie (**96,3%**) czują się w szkole bezpiecznie. Uczeń, który udzielił odpowiedzi „nie” stwierdził, że nie czuje się bezpiecznie pod względem edukacyjnym, gdyż „nauczyciele wymagają za dużo i nie pomagają uczniom”.

93% uczniów potwierdziło, że zostało zapoznanych w szkole ze swoimi prawami, a wśród znanych im praw ucznia wymienili prawo do: nauki; odwołania się w sprawach ocen (wyników egzaminów); poprawiania ocen; informacji o wynikach nauczania; bezpieczeństwa w szkole; opieki psychologicznej; podmiotowego i równego traktowania; wyrażania własnego zdania, poglądów, opinii; szacunku, poszanowania godności osobistej; wypoczynku; skargi.

Niemal wszyscy uczniowie (**96,3%**) uważają, że w szkole nie są łamane ich prawa. Wśród przykładów na łamanie praw ucznia podane zostały: „na porządku dziennym przemoc psychiczna”, „w przypadku zwolnień lekarskich brak pomocy w nadrobieniu materiału”.

89% uczniów stwierdziło, że w szkole nie została naruszona przez nauczyciela ich godność osobista, ani nie byli świadkami naruszenia godności osobistej innego ucznia. Wśród przykładów na potwierdzenie naruszania godności osobistej uczniów znalazły się następujące: „byli uczniowie szkoły niezależnie od powodu ich odejścia są publicznie poniżani”, „nauczyciel matematyki insynuuje niesprawność intelektualną uczniów”, „uczniowie często bezpodstawnie zdają egzaminy w sierpniu”.

Relacje uczniów z nauczycielami oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu oraz atmosferę na lekcjach sprzyjającą nauce potwierdziło **93%** uczniów.

Ponad połowa ankietowanych uczniów (52%) stwierdziła, że nauczyciele inicjują podczas lekcji rozmowy na tematy niezwiązane z zajęciami edukacyjnymi, które prowadzą i dotyczą one m.in.: „życia prywatnego”, „bieżącej sytuacji politycznej”, „bieżących wydarzeń na świecie”, „spraw wychowawczych”, „poczucia bezpieczeństwa w szkole”, „anegdota”.

Na pytanie: czy zdarza się, że nauczyciele używają wulgaryzmów? Większość uczniów odpowiedziała, że nie. **Jednocześnie grupa uczniów (26%) potwierdziła używanie wulgaryzmów przez nauczycieli** w sytuacjach: „gdy rozmawiamy na luzie”; „gdy opisuje

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

z emocjami zdarzenie", „by podkreślić, zaakcentować coś ważnego lub zaznaczyć powagę sytuacji”; „przytaczając anegdotę”, „aby oddać towarzyszące jej emocje”; „zdarza się to na porządku dziennym”.

Zdecydowana większość pytanych odpowiedziała, że nie spotkała się z żadnymi formami przemocy nauczycieli wobec uczniów, ale **7%** uczniów wskazało, że w szkole spotkało się ze: **słownym obrażaniem, wymyślaniem, straszeniem, groźbami słownymi, wyrzucaniem za drzwi.**

Zdecydowana większość uczniów wie co zrobić, gdy nauczyciele nie respektują praw uczniów, a w przypadku, gdyby padli ofiarą przemocy zwróciliby się do:

- a) do wychowawcy 55,6%
- b) do pedagoga/psychologa 19%
- c) do dyrektora 81%
- d) do nauczyciela 74%
- e) inni 30%

natomiast 1 uczeń stwierdził, że nie ma takiej osoby.

Skargi do wychowawcy, nauczyciela lub dyrektora składało **44,4%** uczniów, którzy potwierdzili w ankietach, że są one rozpatrzone, wyjaśniane, wychowawca stara się znaleźć wyjście z sytuacji. Tylko 1 uczeń odpowiedział, że nikt nie jest w stanie mu pomóc.

Zdecydowana większość uczniów potwierdza, że może w szkole wyrazić swoje zdanie na dowolny temat, a uczniowie są równo traktowani przez nauczycieli. Jednakże **11%** uczniów wskazuje na nierówne traktowanie uczniów przez nauczycieli w sposób: „dzielenie uczniów na (wg nich) mądrzejszych i głupszych”, „faworyzacja uczniów ze względu na status społeczny”.

Większość uczniów podaje, że nie miała konfliktu z nauczycielami, a grupa uczniów, która konflikt miała (**22%**) wskazała, że sprawy zostały wyjaśnione po rozmowach zainteresowanych stron.

Kolejne pytanie ankiety dotyczyło kar stosowanych w szkole wobec uczniów. **37%** ankietowanych odpowiedziało, że w szkole nie stosuje się kar, pozostali (**63%**) wymienili, że są to: zawieszenie w prawach ucznia lub wydalenie ze szkoły, wyproszenie z lekcji, „koza”, testy narkotyczne, wykonanie dodatkowej pracy za nieterminowe oddanie poprzedniej.

Na pytanie, czy stosowane w szkole kary są zgodne ze statutem szkoły, ww. 37% ankietowanych odpowiedziało, że w szkole nie ma kar, 44,4% odpowiedziało „tak”, część nie odpowiedziała na pytanie, bądź odpowiedziała „nie wiem”, a 1 uczeń stwierdził niezgodność stosowanych kar ze statutem. Stwierdził on również, że kary stosowane w szkole naruszają prawa ucznia i dziecka, bo stosowana jest „przemoc psychiczna”. Ponad połowa uczniów uważa, że kary stosowane w szkole praw dziecka i ucznia nie naruszają, część podtrzymała zdanie, że w szkole kar się nie stosuje.

Grupa uczniów (**22%**) chciałaby aby w szkole m.in. poprawić organizację, zmienić wszystko, zwłaszcza priorytety.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły Panią Agatą Jabłońską – Stryjek. W odpowiedzi na zarzut rodzica dotyczący braku informacji ze strony szkoły o licznych nieobecnościach ucznia na zajęciach lekcyjnych Pani Dyrektor podaje, że frekwencja uczniów na zajęciach jest kontrolowana i odnotowywana przez nauczycieli

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

na bieżąco. Pani Dyrektor poinformowała także, że o przedłużających się nieobecnościach uczniów w szkole rodzice są informowani przez szkołę drogą telefoniczną. Analiza dzienników lekcyjnych - rok szkolny 2016/2017 (dzienniki w wersji elektronicznej) wykazała, że nauczyciele nie zawsze odnotowują w dziennikach tematy przeprowadzonych zajęć edukacyjnych oraz obecności uczniów na zajęciach co jest niezgodne z §10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1170 ze zmianami). Np. z zapisów w dzienniku klasy – „Komiteta Centralna”, wynika że ostatnie zajęcia edukacyjne z przedmiotu historia odbyły się w dniu 06. 02. 2017 r. W dzienniku klasy – „Diplopia” brak wpisów tematów przeprowadzonych zajęć z przedmiotu filozofia od początku roku szkolnego 2016/2017. W dzienniku klasy „Diplopia”; przedmiot historia – ostatnie adnotacje dotyczące obecności i nieobecności uczniów na zajęciach dotyczą dnia 23. 01. 2017 r. Ponadto biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, że wątpliwości wzbudza poprawność prowadzonego oceniania i klasyfikowania uczniów ponieważ odnotowywanie obecności i nieobecności uczniów na zajęciach lekcyjnych stanowi warunek niezbędny do klasyfikowania i promowania uczniów zgodnie z art. 44k ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zmianami).

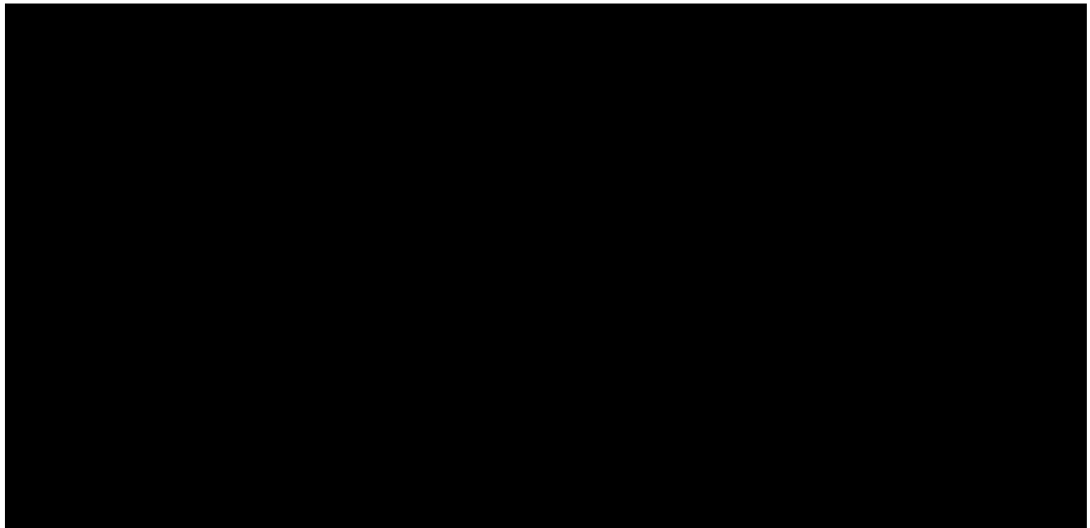
Po analizie tygodniowego rozkładu zajęć w szkole można stwierdzić, że zajęcia rozłożone są równomiernie w poszczególnych dniach tygodnia i każdego dnia są zróżnicowane.

Statut szkoły nie zawiera informacji o dacie uchwalenia, zawiera w treści nieaktualne akty prawne. Analiza przedstawionego dokumentu wykazała, że nie zawiera on zadań organów szkoły, co jest niezgodne z art. 84 ust. 2 pkt 3 ustawy o systemie oświaty, nie zawiera także praw i obowiązków uczniów, co jest niezgodne z art. 84 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy. Statut nie zawiera również zapisów wymaganych art. 44e ust. 3 i 7, art. 44f ust. 2, art. 44g ust. 1 oraz 44 i ust. 3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty. Natomiast § 10 ust. 3 statutu jest sprzeczny z art. 44o ust. 7 ww. ustawy. Ponadto w § 10 ust. 5 przy informacji o możliwości odwołania się od decyzji o skreśleniu z listy uczniów brak informacji o możliwości odwołania się w tej sprawie do Mazowieckiego Kuratora Oświaty, zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego. Kontrolujące zapoznały się również z Regulaminem szkoły i stwierdzają, że wśród wymienionych w nim kar, jakie stosowane są w szkole, nie ma niektórych z wymienionych przez uczniów w ankiecie np. „koza”, testy narkotyczne, czy wyproszenie z klasy. Ponadto stwierdzić należy, że kara zawieszenia w prawach ucznia (pkt 9.1.6 regulaminu) pozbawia ucznia konstytucyjnego prawa do nauki. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Pani Dyrektor oraz zapisami w dziennikach lekcyjnych ustalona została aktualna lista uczących w szkole nauczycieli. Wizytatorzy sprawdzili kwalifikacje nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz prowadzących zajęcia „godzina z wychowawcą” – łącznie 27 osób. W rezultacie stwierdzono, że nie przedstawiono dokumentów potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia zajęć w liceum ogólnokształcącym lub przedstawione dokumenty nie potwierdzają posiadania kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych zajęć w liceum ogólnokształcącym w przypadku 12 osób. Zastrzeżenia dotyczą następujących osób:

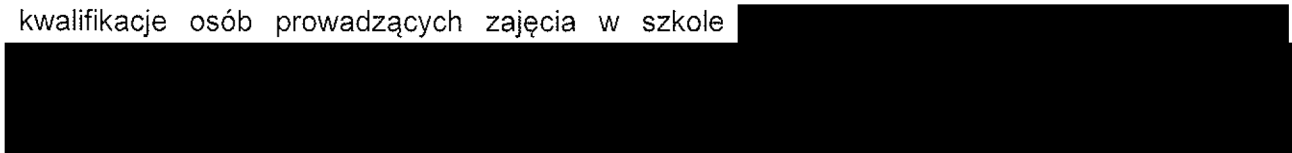
Parafy
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

-
-
-
-
-
-
-
-

W 3 przypadkach Pani Dyrektor nie dysponowała żadnymi dokumentami potwierdzającymi kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w szkole

dokumenty pośrednio świadczące o posiadanych kwalifikacjach (indeks UW z informacją, że uzyskał dyplom magistra matematyki oraz akt nadania stopnia nauczyciela mianowanego).

Ponadto Pani Dyrektor przyznała, że nie interesowała się, czy nauczyciele spełniają warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt 2-5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1379 ze zmianami), chociaż zgodnie z art. 91b ust. 2b ww. ustawy, nie można nawiązać stosunku pracy z nauczycielem, który tych warunków nie spełnia.

6. Wnioski i uwagi:

Statut szkoły nie określa praw i obowiązków uczniów. Jednocześnie wyniki przeprowadzonej ankiety wskazują, że uczniowie zostali zapoznani w szkole ze swoimi prawami. Zdecydowana większość uczniów podaje, że lubi swoją szkołę, czuje się w niej bezpiecznie, a prawa uczniów są w niej respektowane. Większość uczniów wskazuje, że relacje w szkole oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu, jednak część ankietowanych potwierdza używanie wulgaryzmów przez nauczycieli oraz stosowanie wobec uczniów kar nieprzewidzianych w regulaminie szkoły.

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące sposobu prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania (dzienników lekcyjnych). Nieodnotowywanie przez niektórych nauczycieli obecności i nieobecności uczniów na zajęciach oraz tematów przeprowadzonych zajęć może mieć wpływ na prawidłowe klasyfikowanie i promowanie uczniów, wzbudza także wątpliwości co do realizacji podstawy programowej z wybranych przedmiotów oraz co do sprawowania opieki nad uczniami podczas ich pobytu w szkole, a zatem zapewniania uczniom bezpieczeństwa.

Ponadto kontrola wykazała, że część nauczycieli zatrudnionych w szkole nie posiada niezbędnych kwalifikacji do prowadzenia poszczególnych zajęć edukacyjnych.

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

Konieczna jest również wnikliwa analiza statutu szkoły i dostosowanie go do obowiązujących przepisów prawa oświatowego.

Należy wzmocnić nadzór dyrektora nad wypełnianiem obowiązków przez nauczycieli, z uwzględnieniem uwag zawartych w protokole kontroli.

7. Zalecenia:

1. Statut szkoły dostosować do obowiązującego prawa oświatowego, z uwzględnieniem uwag zawartych w pkt 5 protokołu kontroli.
2. Prowadzić dokumentację przebiegu nauczania zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1170 ze zmianami), w szczególności w zakresie §10 ust. 3 ww. rozporządzenia.
3. W ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego w szkole, wzmocnić nadzór nad pracą nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków wynikających z art. 6 pkt 1 oraz wymagań art. 9 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela.
4. Zatrudniać nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1379 ze zmianami) oraz rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1264).

Termin realizacji zaleceń nr 1 - 3: 30 kwietnia 2017 r.

Termin realizacji zalecenia nr 4: 30 czerwca 2017 r.

8. Ujawnione nieprawidłowości, w zakresie nieobjętym tematyką kontroli:

W analizowanych dziennikach lekcyjnych stwierdzono brak odnotowania śródrocznych ocen klasyfikacyjnych zachowania uczniów, co jest niezgodne z §10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1170 ze zmianami). Z informacji uzyskanych od Dyrektora szkoły wynika, że w roku szkolnym 2016/2017 dotychczas nie ustalono uczniom ocen klasyfikacyjnych zachowania (klasyfikacja śródroczna odbyła się już 2-krotnie), ponieważ tryb i procedury ustalenia tych ocen są w trakcie opracowywania i akceptowania przez „szkolny wiec”. Stwierdzić należy, że nieustalenie uczniom ww. ocen jest niezgodne z art. 44 b ust. 1 oraz art. 44f ust. 2 ustawy z dnia 7 września

Parafy*
kontrolujących dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zmianami), a brak zasad oceniania zachowania uczniów jest niezgodny z art. 44 i ust. 3 pkt 1 ww. ustawy jak też z obowiązującym statutem szkoły (§ 7 ust. 3).

9. Dyrektor szkoły ma prawo zgłosić Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty w ciągu 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, dyrektor szkoły/placówki jest obowiązany powiadomić Mazowieckiego Kuratora Oświaty o sposobie ich realizacji oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń.

10. Protokół podpisali:

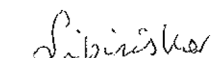
Warszawa, dnia 23 marca 2017 r.

Agata Jabłońska-Stryjek

dyrektorka

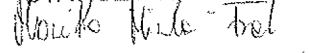
.....
Wielokulturowe Liceum Humanistyczne
(dyrektor szkoły/placówki)

STARSZY WIZYTATOR

Joanna Lipińska

.....
(przeprowadzający kontrolę)

STARSZY WIZYTATOR

Monika Mizerska-Froń

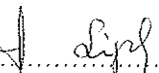
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły/placówki, w której przeprowadzono kontrolę, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

Agata Jabłońska-Stryjek

dyrektorka

23.03.17
Wielokulturowe Liceum Humanistyczne
im. Jacka Kuronia
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły/placówki)

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.